

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Model

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd válaszoljon a kérdésekre 3–4 mondatban!

Petőfi Sándor: Csatában

*A földön is harag,
Az égen is harag!
Kifolyt piros vér és
Piros napsugarak!
A lemenő nap oly
Vad bíborban ragyog!
Előre, katonák,
Előre, magyarok!*

*Ropog, hosszan ropog
Csatárok fegyvere,
Ágyúk bömbölnek, hogy
Reng a világ bele;
Te ég, te föld, talán
Most összeomlotok!
Előre, katonák,
Előre, magyarok!*

*Komoly felhők közül
Bámul reánk a nap,
Rettentő szuronyok
Füstben csillámlanak,
A sűrű lomha füst
Sötéten gomolyog,
Előre, katonák,
Előre, magyarok!*

*Szilaj lelkesedés
Foly bennem, mint tűzár,
A vérszag és a füst
Megrészegíte már,
Előre rontok én,
Ha élek, ha halok!
Utánam, katonák,
Utánam, magyarok!*

Medgyes, 1849. március 2-3.

Forrás: Petőfi Sándor összes költeményei II, Szépirodalmi könyvkiadó, Nagyvárad, 1953, 529.

a. Milyen vershelyzetre utal a cím?	5 pont
b. Mi jellemző a versbeszédre?	5 pont
c. Milyen motívumok idézik fel a csata körülményeit?	5 pont
d. Melyik műfaj sajátosságait ismeri fel a költeményben?	5 pont
e. Mi jellemző a költemény hangulatára?	5 pont
Helyes fogalomhasználat, nyelvi igényesség, helyesírás	5 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

„Abu Ramla”, azaz a „homok atyja”. Ez áll az 1951. március 22-én Salzburgban elhunyt Almásy László sírkövén. Almásy nem véletlenül kapta a beduinoktól e nevet. Almásy László Ede, Az angol beteg című film ihletője, 1895 augusztusában, a ma Ausztriához tartozó Borostyánkőn született. A felcseperedő László előszeretettel töltötte idejét a család több ezer kötetből álló könyvtárában, amelynek nagy részét a nagyapja, Almásy Eduárd gyűjtötte össze. A nagypapa a Magyar Földrajzi Társaság egyik alapító tagjaként számtalan, a csillagászat, a földrajz és a geológiai tudománykörébe tartozó munkát szerzett be. A fiatal László végül az ornitológia szerelmese lett, és a madarak iránti szeretetének eredményeképpen kezdett érdeklődni a repülés iránt. Tizenéves korában készítette el első vitorlázórepülőgépét, amellyel egy kőbánya faláról elrugaszkodva, közel tíz métert zuhanva a földnek csapódott. Bár a zuhanás bordatöréssel végződött, Almásynak esze ágában sem volt lemondani a repülésről. Első repülőgépét 1914-ben vásárolta meg.

A sikeres, több mint 3 ezer kilométeres utat követően újabb előléptetés következett: a Steyr Almásyra bízta a cég kairói képviselőjének vezetését. A „gróf” tulajdonképpen ekkor szeretett bele a sivatagba, a kietlen homoktenger iránti érdeklődése hatására expedíciókat szervezett. Almásy kiváló kapcsolatteremtő képességekkel rendelkezett, amelynek révén elnyerte Kemal el Din herceg és I. Fuád egyiptomi király bizalmát. Almásy leginkább a hercegnek köszönhetően pénzügyi támogatást kapott expedícióira, amelyeknek a célja a Szahara, azon belül is a Líbiai-sivatag feltérképezése volt. Almásy 1931 augusztusában Zichy Nándorral indult első repülő felfedező útjára, de a kaland majdnem az életükbe került, a szíriai Aleppóban ugyanis egy francia katonai reptéren kényszerleszállást kellett végezniük. A következő évben azonban újra a botkormány mögé ült, és egy skót alezredes társaságában felfedezte a Nílustól nyugatra fekvő, legendás Zarzura oázist. Almásy, akit a beduinok csak úgy emlegettek, hogy Abu Ramla, azaz a „homok atyja”, 1934 és 1935 folyamán az Egyiptom és Líbia határán elterülő, Nagy-homoktengernek hívott sivatagot térképezte fel. 1935-ben Egyiptom déli határvidékén egy magyar vonatkozású felfedezést is tett, ugyanis Vádi-Halfa közelében, a Nílus egyik szigetén rábukkant a magukat magyaraboknak nevező törzsre, akiknek őseit a legendák szerint a 16. században az oszmánok hurcolták el Magyarországról.

A kutatásokban bővelkedő 1930-as éveket a fegyverek zaja követte. A kiváló pilóta Almásy a Magyar Királyi Honvéd Légierőnél teljesített szolgálatot, majd miután a német hadsereg Erwin Rommel vezetésével 1941 februárjában megjelent Észak-Afrikában, a kiváló helyismeretekkel rendelkező kutatót és pilótát a németek kérésére Észak-Afrikába vezényelték. A „Szahara-specialista” beváltotta a személyéhez fűzött reményeket. Abu Ramla így 1947-ben visszatért második hazájába, Egyiptomba, ahol Faruk király támogatását élvezve egy sivatagkutató intézet felállításán fáradozott és emellett Kairóban sportrepülés-oktatásból tartotta el magát. 1951-ben Ausztriába utazott, de onnan már nem tért vissza Egyiptomba, mivel útja során súlyosan megbetegedett, és Salzburgban elhunyt.

(a mult-kor.hu cikke alapján)

1. Társítsa a személyek nevét a cselekedeteikkel! Írja át a vizsgalapra a helyes társításokat!

Személyek:	Cselekedetek:
Almásy Eduárd	Egy sivatagkutató intézet felállítását támogatta.
Zichy Nándor	Támogatta a Líbiai-sivatag feltérképezését.
Erwin Rommel	Hatalmas könyvtárat gyűjtött össze.
Kemal el Din	Kényszerleszállást hajtott végre Almásy Lászlóval együtt.
Faruk király	A német hadsereg élén megjelent Észak-Afrikában.

5 pont

2. Értelmezze a szöveg alapján a következő kijelentést: „A kutatásokban bővelkedő 1930-as éveket a fegyverek zaja követte.”!

5 pont

3. Írjon 5 olyan helyet a szöveg alapján, ahol Almásy László megfordult!

5 pont

4. A szöveg információit felhasználva érveljen a következő kijelentés mellett: Almásy László nem véletlenül kapta a beduinoktól az Abu Ramla nevet!

10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás

5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Tragikus sorsú hősök a történelmi tárgyú alkotásokban** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. **Arany János: Szondi két apródja**, **Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem**, **Katona József: Bánk bán** vagy más olvasott mű) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a.	a választott alkotás műfaji sajátosságai	5 pont
b.	a mű térszerkezetének jellegzetességei	5 pont
c.	a tragikus sorsú hős jellemábrázolása	5 pont
d.	értékrendek ütközése	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.